

Sygn. akt I ACz 2235/15

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Anna Guzińska (spr.)
Sędzia SA:	Małgorzata Lamparska
Sędzia SA:	Beata Wolfke – Kobzar

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2015 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **Przedsiębiorstwa Handlowego (...) Sp. j.**

J.M. K., A.R. K. w B.

przeciwko: **E. U.**

o nakazanie i zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej

na postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 21 sierpnia 2015 r., sygn. akt X GC 510/14

p o s t a n a w i a: oddalić zażalenie.

(...)

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy we Wrocławiu stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Olsztynie.

W uzasadnieniu wskazał, iż wbrew twierdzeniom strony powodowej, w sprawie nie zachodzi przemienna właściwość sądu, albowiem na obecnym etapie niemożliwe pozostaje ustalenie, gdzie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Z tego też względu zastosowanie winien znaleźć przepis art. 27 k.p.c.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła strona powodowa domagając się jego uchylecia.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła naruszenie art. 35 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię, tj. przyjęcie iż dla oceny właściwości miejscowej przemiennej przy roszczeniach z tytułu czynów niedozwolonych istotne jest miejsce, gdzie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę z ograniczeniem wyłącznie do miejsca siedziby sprawcy naruszenia, co w konsekwencji spowodowało stwierdzenie niewłaściwości Sądu.

W odpowiedzi na zażalenie pozwana wniosła o jego oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Prawidłowo bowiem Sąd Okręgowy przyjął, iż właściwym dla rozpoznania niniejszej sprawy jest Sąd Okręgowy w Olsztynie.

Strona powodowa wywodzi swoje roszczenie z ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn.: Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503) zarzucając, iż pozwana dopuściła się czynu nieuczciwej konkurencji.

Powództwo

takie wytoczyć można przed sąd właściwości ogólnej, tj. sąd, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania lub siedzibę (art. 27 i 30 k.p.c.) lub też, zgodnie z art. 35 k.p.c., przed sąd, w którego okręgu nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (właściwość przemienna).

Pojęcie miejsca, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę wywołuje jednak wątpliwości interpretacyjne zarówno w doktrynie, jak i orzecznictwie. Jedyne do tej pory opublikowane orzeczenie Sądu Najwyższego, które ściśle wiąże się z omawianą problematyką, jest wskazane w zaskarżonym orzeczeniu postanowienie

z dnia 2 grudnia 1970 r. (II CZ 158/70, OSP 1971, z. 6, poz. 120), w którym

Sąd Najwyższy stwierdził, że „istotnym dla oceny właściwości miejscowej sądu z art.

35 k.p.c. jest miejsce, gdzie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę, a nie miejsce, gdzie powstała szkoda. W razie naruszenia dobra osobistego w artykule prasowym zdarzeniem wywołującym szkodę jest opublikowanie tego artykułu”. Określenie to,

jak można wywnioskować z treści uzasadnienia, nie jest jednak jednoznaczne.

Jedną bowiem z możliwych interpretacji, prezentowaną również przez stronę powodową, jest utożsamienie pojęcia „opublikowanie artykułu” z jego „udostępnieniem wobec nieograniczonego kręgu odbiorców”, nie zaś z jego wydrukowaniem, ewentualnie oddaniem do druku. Z drugiej jednak strony, zważywszy, że w uzasadnieniu swojego postanowienia Sąd Najwyższy wspominał o „rozpowszechnieniu” gazety zawierającej sporny artykuł w miejscowości pokrzywdzonego, stanowisko Sądu można również interpretować dosłownie, tj. pod pojęciem miejsca opublikowania artykułu rozumieć jedynie miejsce, w którym wydawca po raz pierwszy udostępnił treść artykułu, czyli zwykle miejsce siedziby wydawcy.

Z kolei jedni przedstawiciele doktryny wiążą pojęcie „zdarzenia wywołującego szkodę” z art. 35 k.p.c. w odniesieniu do czynów nieuczciwej konkurencji z działaniem lub zaniechaniem sprawcy (tak J. Rasiewicz [w:] Komentarz do ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, art. 18, pod red. M. Zdyba, Lex 2011), inni zaś wskazują, iż przez miejsce, w którym nastąpiło to zdarzenie, należy rozumieć miejsce, w którym ujawniła się którakolwiek z istotnych cech czynu niedozwolonego (tak M. Uliasz, Kodeks postępowania cywilnego, t. I, Komentarz do artykułów 1-50514, Warszawa 2008, s. 175).

Ostatnią z koncepcji zdaje się również podzielać strona powodowa twierdząc, że właściwy miejscowo jest Sąd Okręgowy we Wrocławiu, tj. sąd w okręgu którego wystąpiły skutki zdarzenia wywołującego szkodę, jako że zarzucany pozwanej czyn polegał na udostępnieniu nieprawdziwych informacji za pośrednictwem Internetu. W istocie zatem, idąc tym tokiem rozumowania, każdy sąd w Polsce byłby przemiennie właściwy do rozpoznania niniejszej sprawy.

Z takim stanowiskiem Sąd Apelacyjny się jednak nie zgadza. Abstrahując bowiem od rozważań, czy miejscem w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę jest miejsce rozpowszechniania informacji, czy też zdarzeniem będzie sam fakt udostępnienia tej informacji na forach internetowych, w każdym przypadku prowadzić to będzie do braku jednoznacznego określenia właściwości sądu. W dobie Internetu

w zasadzie każde miejsce mogłoby być miejscem udostępnienia informacji, a w konsekwencji każdy sąd byłby właściwy do rozpoznania sprawy. Niewątpliwie zaś jednym z celów przepisów procedury jest wprowadzanie ładu i jednolitości w porządku prawnym. Nie sposób zatem przyjąć koncepcji, że w przypadku czynów nieuczciwej konkurencji mających zasięg tak rozległy jak w rozpoznawanej sprawie, zastosowanie mieć będzie automatycznie przepis art. 35 k.p.c. Właściwość przemienna (jak i wyłączna) stanowi odstępstwo od reguły actor sequitur forum rei. Jak w przypadku wszystkich odstępstw od reguły zasadą winna być raczej zawężająca niż rozszerzająca interpretacja przepisów, także dotyczących właściwości miejscowej dla sądów rozpoznających spór wynikający z czynu niedozwolonego (por. też postanowienie

Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 18 czerwca 2014 r., I ACz 1034/14, LEX nr 1477269).

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny uznał, że brak w niniejszym przypadku dostatecznych podstaw do przyjęcia właściwości przemiennej wynikającej

z art. 35 k.p.c. co oznacza, że właściwym do rozpoznania sprawy będzie sąd miejsca zamieszkania pozwanej (art. 27 k.p.c.), tj. Sąd Okręgowy w Olsztynie. Z tej też przyczyny, na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c., Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie orzekając jak w sentencji.

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)